

שפכתוב (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה וראית אותה ונאספת אל עמך וגו'. וכאשר נאסף אהרן אחיד וגו' (שם). ובפרשה זו יש לך לחזור לעולם, ולהחיות, ולהכנס לארץ ישראל, ולהתחבר בפרשה זו בפלה שלך, שפכתוב בה (במדבר כה) הנני נתן לו את בריתי שלום. ולכן לא אמר לך הקדוש ברוך הוא פאן רד, אלא עלה. שממנו אתה תפנס לארץ ישראל.

וכה שאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה, אוי לאותם אטומי לב, סתומי עינים, שלא יודעים קבורתך, שהיית אתה מבקש רחמים מהקדוש ברוך הוא שלא יכניס אותך לאותה קבורה שבה אתה נקרא מת. זהו שפכתוב (יהושע א) משה עבדי מת. ואותם טפשים אומרים, וכי משה היה מפחד ממיתה, לצאת מהעולם הזה לעולם הבא, כשאר הבריות! והם לא יודעים שקבורתך ומיתתך איך היא.

שכך פרשה חכמי המשנה, שמתחילת חוץ לארץ אינם חיים. לא אמרו שאינם עתידים להחיות, שאלמלא כף היו כופרים בתחית המתים. אלא פאן סוד גדול. קבורתו בצלם שאינו הגון לו, שהיא (תהלים טו) ארץ ציה ועיף בלי מים, ואין מים אלא תורה, ובה (ישעיה ג) לא תאר לו ולא הדר. ומי שרואה אותו באותו צלם - ונראהו ולא מראהו ונחמדהו. ולכן נבואת ישעיה (שם ג) הנה ישפיל עבדי, רומז עליו.

ומשום אותה קבורה היה מבקש רחמים שלא ימות שם בחוץ לארץ, לפי שהיה בארץ ציה רעב ועיף וצמא בלי מים, שהיא

(במדבר כז) (דף ר"פ ע"א) עלה אל הר העברים הזה הר נבו וגו', וראית אותה ונאספת אל עמך וגו', כאשר נאסף אהרן אחיד וגו'. ובהאי פרשתא, אית לך לאהדרא לעלמא ולהחיות, ולאעלא לארעא דישראל, ולא תחברא בפרשתא דא בכלה דילך, דכתיב בה, (במדבר כה) הנני נתן לו את בריתי שלום. ובגין דא לא אמר לך קדשא ברוך הוא הכא רד, אלא עלה. דמניה, אנת תהא עאל לארעא דישראל.

וכה דאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה. וי לאינון אטימין לבא, סתימין עינין, דלא ידעי קבורה דילך, דהוית אנת בעי רחמי מקודשא ברוך הוא, דלא ייעול לך בההוא קבורה, דבה אנת מתקרי מת. הדא הוא דכתיב, (יהושע א) משה עבדי מת. ואינון טפשי אמרין, וכי משה היה מפחד ממיתה, לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתי, כשאר ברין. ואינון לא ידעין דקבורה דילך, ומותא דילך איך היא.

דהכי אוקמוה מארי מתניתין, דמתחית חוצה לארץ אינם חיים. לא אמרי דאינם עתידים להחיות, דאלמלי כף הוון פפרין בתחית המתים. אלא הכא רזא רברבא, קבורה דיליה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיהי (תהלים מב) ארץ ציה ועיף בלי מים, ולית מים אלא תורה, ובה (ישעיה ג) לא תאר לו ולא הדר. ומאן דחזי ליה בההוא צולמא, ונראהו ולא מראהו ונחמדהו. ובגין דא, נבואת ישעיה (ישעיה ג) הנה ישפיל עבדי, קא רמיז עליה.

ובגין ההוא קבורה, הוה בעי רחמי דלא ימות תמן בחוצה לארץ, לפום דהוה בארץ